

OBSAH

ÚVOD	11
Kapitola 1	
KOMUNIKACE	13
CO SE DOZVÍTE V KAPITOLE	13
SOCIÁLNÍ KOMUNIKACE	13
CO JE TO SOCIÁLNÍ KOMUNIKACE	14
DESÁTERO FALEŠNÝCH PŘEDSTAV O SOCIÁLNÍ KOMUNIKACI	15
TEST: KOMUNIKUJETE JASNĚ?	15
VYHODNOCENÍ:	16
HLAVNÍ PŘÍČINY NEDOROZUMĚNÍ	16
VERBÁLNÍ KOMUNIKACE	19
NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE	21
ETAPY VE VÝVOJI SOCIÁLNÍ KOMUNIKACE	23
SOUHRN KAPITOLY	25
OTÁZKY A CVIČENÍ	26
Kapitola 2	
NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE	
A PROČ JE UŽITEČNÉ SE JÍ ZABÝVAT	27
CO SE DOZVÍTE V KAPITOLE	27
ZÁKLADNÍ PRAVIDLA PRO STUDIUM NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE	27
POJEM NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE	27
VÝZNAM NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE	28
NEVERBÁLNÍ KÓDY A KÓDOVÁNÍ	33
INTRINZICKÉ KÓDOVÁNÍ	33
IKONICKÉ KÓDOVÁNÍ	33
ARBITRÁRNÍ KÓDOVÁNÍ	34
IKONICKÉ KÓDOVÁNÍ	34
INTRINZICKÉ KÓDOVÁNÍ	34
ZÁMĚRNOST NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE	34
JAK JSTE VNÍMAVÍ K ŘEČI TĚLA?	35
NEVERBÁLNÍ VERSUS VERBÁLNÍ KOMUNIKACE	36
KLASIFIKACE NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE	38
1. SYMBOLY	42
2. ILUSTRÁTORY	43
3. REGULÁTORY	43
4. ADAPTÉRY	44
SHODNÉ PRVKY MEZI PSYCHOTRONIKOU A NĚKTERÝMI ZNAKY V CHOVÁNÍ LIDÍ	45

KOMUNIKACE A NLP	47
RAPORT	48
PACING A LEADING	48
1. KOMUNIKACE PROBÍHÁ STÁLE.	48
2. SMYSLEM KOMUNIKACE JE REAKCE, KTEROU VYVOLÁ.	49
3. LIDÉ REAGUJÍ NA SVOU PŘEDSTAVU O SKUTEČNOSTI, NA SVŮJ MODEL SKUTEČNOSTI A NIKOLIV NA SKUTEČNOST SAMU.	49
SOUHRN KAPITOLY	49
OTÁZKY A CVIČENÍ	52
SLOŽKY NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE A CO V NICH NAJDEME	53

Kapitola 3

PROXEMIKA	53
CO SE DOZVÍTE V KAPITOLE	53
OSOBNÍ ZÓNY	54
PROXIMITA	55
ORIENTACE A PROSTOROVÉ ÚPRAVY	56
TERITORIALITA	56
SOUHRN KAPITOLY	58
OTÁZKY A CVIČENÍ	58

Kapitola 4

POSTUROLOGIE	61
CO SE DOZVÍTE V KAPITOLE	61
POSTOJE	61
ZÁKLADNÍ TĚLESNÉ POSTOJE	62
DRŽENÍ TĚLA V INTERPERSONÁLNÍM KONTAKTU	62
VZÁJEMNÁ POLOHA V INTERPERSONÁLNÍM KONTAKTU	63
ŠEST KROKŮ K PERFEKTNÍMU DRŽENÍ TĚLA	64
SEZENÍ	64
NĚKOLIK INSPIRACÍ K POZICÍM V SEDĚ	65
NESPRÁVNÉ SEZENÍ	67
SOUHRN KAPITOLY	68
OTÁZKY A CVIČENÍ	68
CVIČENÍ	70

Kapitola 5

KINEZIKA A GESTIKA	73
CO SE DOZVÍTE V KAPITOLE	73
KINEZIKA	73
GESTIKA	73
TERMINOLOGIE KINEZIKY	74

GESTA	74
KINEZIKA A VERBÁLNÍ KOMUNIKACE	75
KONVENČNÍ GESTA	76
BARIERA V PODOBĚ ZALOŽENÝCH RUKOU	76
OBVYKLÉ ZKŘÍŽENÍ PAŽÍ	77
TEST POZNÁVÁNÍ GEST	78
GESTA A PROJEVY OSOBNOSTI	102
PÁR ŘÁDEK O CHŮZI	103
SPRÁVNÁ CHŮZE MÁ TYTO ZÁSADY:	103
SOUHRN KAPITOLY	104
OTÁZKY A CVIČENÍ	104

Kapitola 6

MIMIKA

107

CO SE DOZVÍTE V KAPITOLE	107
MIMIKA – KOMUNIKACE PROSTŘEDNICTVÍM VÝRAZŮ OBLIČEJE	107
FUNKCE MIMICKÝCH PROJEVŮ	107
MIMICKÉ PROJEVY V INTERAKCI	108
OTEVÍRÁNÍ A ZAVÍRÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH KANÁLŮ	108
KOMPLEMENTACE ČI ZHODNOCENÍ VERBÁLNÍHO/NEVERBÁLNÍHO PROJEVU	108
NAHRAZENÍ MLUVENÉHO PROJEVU	108
UKAZUJTE SE Z HEZČÍ STRANY	108
ROZPOZNÁVÁNÍ EMOCÍ V LIDSKÉ TVÁŘI	110
ZÓNY V OBLIČEJI	110
PŘEKVAPENÍ	111
STRACH	111
ZNECHUCENÍ	112
ROZČILENÍ	112
ŠTĚSTÍ	112
SMUTEK	112
JEMNÉ POZDVIŽENÍ OBOČÍ	112
SOUHRN KAPITOLY	114
OTÁZKY A CVIČENÍ	114

Kapitola 7

HAPTIKA

117

CO SE DOZVÍTE V KAPITOLE	117
HAPTIKA – KOMUNIKACE DOTYKEM	117
DOTEKY	117
TYPY DOTYKOVÉHO CHOVÁNÍ	118
FUNKČNĚ-PROFESIONÁLNÍ DOTEKY	119
SOCIÁLNÍ DOTEKY	119
PŘÁTELSKÉ DOTEKY	119
MILOSTNÉ DOTEKY	119
SEXUÁLNÍ DOTEKY	119

NĚKOLIK POZNÁMEK K PODÁVÁNÍ RUKY	120
STYL STISKU RUKY	120
DOMINANTNÍ STYL	120
STYL SPOJENECKÝ	120
PODŘÍZENÝ STYL	121
RUKAVICE	121
ZDVOJENÝ DOTYK	122
UCHOPENÍ ZA ZÁPĚSTÍ	122
UCHOPENÍ ZA RAMENO	122
DÉLKA STISKU RUKY JAKO KOMUNIKAČNÍ NÁSTROJ	122
A JAKÝ JE VÁŠ STISK RUKY?	124
SEBEDOTÝKÁNÍ	125
VÝZNAM DOTYKOVÉHO CHOVÁNÍ	125
SOUHRN KAPITOLY	125
HAPTIKA	125
OTÁZKY A CVIČENÍ	126

Kapitola 8

OČNÍ KONTAKT **127**

CO SE DOZVÍTE V KAPITOLE	127
KOMUNIKACE PROSTŘEDNICTVÍM POHLEDU	127
PROMĚNNÉ POHLEDU	127
POHLED V INTERAKCI	128
UPŘENÝ POHLED A POHLED Z OČÍ DO OČÍ	131
ZUŽOVÁNÍ A ROZŠÍŘOVÁNÍ ZORNICE	132
OČNÍ KONTAKT A PŘÍTAŽLIVOST	132
SOUHRN KAPITOLY	134
OTÁZKY A CVIČENÍ	135

Kapitola 9

PARALINGVISTIKA **137**

CO SE DOZVÍTE V KAPITOLE	137
PARALINGVISTIKA – KOMUNIKACE MIMOSLOVNÍMI SLOŽKAMI HLASOVÉHO PROJEVU	137
ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY PARALINGVISTIKY	138
HLASOVÁ DIMENZE AKUSTICKÉHO PROJEVU	138
PAUZY V KOMUNIKAČNÍM TOKU	139
GRAMATICKÉ PŘÍPADY	139
NEGRAMATICKÉ PŘÍPADY	139
PARALINGVISTIKA V INTERAKCI	140
NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE V TELEFONICKÉM ROZHOVORU	141
ZPŮSOB MLUVENÍ	141
POUŽIJTE POZITIVNÍ ŘEČ TĚLA	142
MĚJTE POZITIVNÍ PŘÍSTUP	142
TICHO / MLČENÍ	143
ZVUKY NA POZADÍ	143
VYJÁDRĚNÍ SOUHLASU NEBO TOHO, ŽE SLYŠÍME	143

NĚKOLIK RAD OD DIANNY BOOHER (BOOHER, D., 1999)	143
VYHNĚTE SE VTISKOVÁNÍ SVÉ OSOBNOSTI DO SVÉHO HLASU	143
SNÍŽTE POLOŽENÍ SVÉHO HLASU, ABYSTE ZNĚLI AUTORITATIVNĚJI A DŮVĚRYHODNĚJI	144
MLUVTE POMALEJI, ABYSTE PŮSOBILI VÁŽNĚ, AUTORITATIVNĚ A ODHODLANĚ	144
MLUVTE RYCHLEJI, ABYSTE PŮSOBILI VZRUŠENĚ, NADŠENĚ A ENERGICKY	144
UŽÍVEJTE VHODNOU HLASITOST ŘEČI	144
SMĚJTE SE, JE-LI ČEMU	144
SMĚJTE SE V MYŠLENKÁCH, KDYŽ UŽ NE SVÝMI ÚSTY	145
SOUHRN KAPITOLY	145
OTÁZKY A CVIČENÍ	145
DECHOVÁ CVIČENÍ	145
CVIČENÍ TVOŘENÍ HLASU – FONACE	147
CVIČENÍ HLASOVÉ OHEBNOSTI	151
NEVERBALNÍ KOMUNIKACE, PARALINGVISTIKA A NÁLADA	153

Kapitola 10

VZHLED A ÚPRAVA ZEVNĚJŠKU **157**

CO SE DOZVÍTE V KAPITOLE	157
KOMUNIKACE VZHLEDEM	157
SIGNÁLY VYSÍLANÉ NAŠIM VZHLEDEM	158
OBLEČENÍ A DALŠÍ DOPLŇKY	159
FYZICKÝ VZHLED	159
NĚKOLIK POZNÁMEK NA TÉMA KOMUNIKACE PACHEM	160
SOUHRN KAPITOLY	161
OTÁZKY A CVIČENÍ	161

Kapitola 11

ŘEČ TĚLA – RYCHLÝ PRŮVODCE **163**

HLAVA	163
RAMENA	163
RUCE	163
NOHY	164
CELÁ POSTAVA	164
CHOVÁNÍ OSOBY, KTERÁ LŽE:	164
CHOVÁNÍ OSOBY, KTERÁ SE SNAŽÍ ZÍSKAT ZÁJEM DRUHÉHO POHLAVÍ:	164
ŘEČ TĚLA – RYCHLÝ PRŮVODCE II. PODLE O'CONNELLOVÝCH	165
ŘEČ TĚLA – RYCHLÝ PRŮVODCE III. PŘI (OBCHODNÍM) JEDNÁNÍ	166
PŘÍKLADY A PRAKTICKÉ APLIKACE	173
NESOULAD VERBÁLNÍHO A NEVERBÁLNÍHO SDĚLENÍ	173
LHANÍ A NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE	173
VLASY – SYMBOL NEVĚDOMÍ	173
ČERVENÁ VE VLASECH	174
MAKE-UP	174
OBLEČENÍ	174
CO MOHOU PROZRADIT BOTY	174
DĚLKA KROKU	174
NAIVNÍ A OTRLÉ LHANÍ	177

NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE A HLEDÁNÍ PRÁCE 179

Kapitola 12

PRŮVODCE OBCHODNÍ SCHŮZKOU Z HLEDISKA NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE 181

DOKRESLETE SVÁ SLOVA RUKAMA 181

JAK SPRÁVNĚ ZACHÁZET S RUKAMA V PRŮBĚHU DISKUSE 182

V SEDĚ	182
VE STOJI	182
PROČ JE DŮLEŽITÝ STABILNÍ, ALE DOSTATEČNĚ POHODLNÝ POSTOJ	182
V SEDĚ	182
VE STOJI	182
TRUP NECHEJTE V KLIDU	183
SPRÁVNÁ POLOHA TRUPU V SEDĚ	183
ŘEČ TĚLA – ODHALTE POSTOJ POSLUCHAČE	183
CO MOHOU NAPOVĚDĚT NĚKTERÉ SIGNÁLY	183
NĚKOLIK INSPIRACÍ JAK STÁT A NESTÁT PŘI PREZENTACI	184

PRVNÍ DOJEM – VELKÉ TÉMA 187

PRVNÍ DOJEM	189
CVIČENÍ:	189
ÚROVNĚ, NA KTERÝCH SE LZE LADIT NA DRUHÉHO (PACING)	190
CVIČENÍ:	191
PŘÍZPŮSOBUJETE SVÉ TĚLO TAK, ABY SE VÁŠ POSTOJ PODOBAL POSTOJI VAŠEHO KLIENTA.	191
CVIČENÍ:	191
PAMATUJTE:	192
SLADĚNÍ DECHU	192
PŘÍZPŮSOBENÍ SE KLIENTOVĚ ŘEČI	193
PŘÍZPŮSOBENÍ SE MYŠLENKOVÉMU PROCESU KLIENTA	193
SENZORICKY ORIENTOVANÁ SLOVA	194
SENZORICKY ORIENTOVANÉ FRÁZE	195
K URČENÍ HLAVNÍHO SMYSLOVÉHO KANÁLU U KLIENTA MOHOU POMOCI POHYBY OČÍ	195
TEST: JAK SE LÍBÍTE SAMI SOBĚ	197
TEST V ZRCADLE	197
MNOŽÍ JSOU NESPOKOJENI SE SVÝM VZHLEDEM	199
DVAKRÁT DOBRÝ PRVNÍ DOJEM NEUDĚLÁTE	200
RAPORT	200
PACING	200
KONGRUENCE	201

NĚKOLIK RAD OD DIANNY BOOHER (BOOHER, D., 1999) 201

NEŽ PŘIDĚLÍTE VÁŽNÝ VÝZNAM ŘEČI TĚLA, STANOVTE ZÁKLADNÍ ČÁRU	201
PŘIPOMÍNEJTE SI, ŽE LIDÉ MOHOU VYSÍLAT FALEŠNÉ NEVERBÁLNÍ SIGNÁLY	202
CHOĎTE, STŮJTE A SEĎTE SE SPRÁVNÝM DRŽENÍM TĚLA	202
UDRŽUJTE SI ODPOVÍDAJÍCÍ VZDÁLENOST	202
ROZMÍSTĚTE SI KANCELÁŘSKÝ NÁBYTEK TAK, ABY OSTATNÍ RESPEKTOVALI VÁŠ OSOBNÍ PROSTOR	203
PROKAŽTE ZÁJEM TÍM, ŽE SE K DRUHÉ OSOBĚ VÍCE PŘIBLÍŽÍTE NEBO SE POSTAVÍTE	204
DOTEK UŽÍVEJTE TAM, KDE JE TO VHODNÉ	204
PŘI ZRAKOVÉM KONTAKTU RESPEKTUJTE SPOLEČENSKÉ POSTAVENÍ	204
PRO NAVÁZÁNÍ VZTAHU S DRUHÝMI POUŽÍVEJTE ZRAKOVÝ KONTAKT	204

UŽÍVEJTE TAKOVÝ STISK RUKY, JAKÝ ODPOVÍDÁ VAŠÍ OSOBNOSTI A ZÁMĚRU	205
PŘIKÝVNĚTE HLAVOU NA ZNAMENÍ, ŽE „JSTE DOMA“	205
NEUKAZUJTE PRSTEM	205
PRŮVODCE OBCHODNÍ SCHŮZKOU	
Z HLEDISKA NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE – POKRAČOVÁNÍ	206
STRUČNÁ INSPIRACE	247

Kapitola 13

NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE A PARTNERSKÉ VZTAHY **257****JAK NESEDNOUT NA LEP DON JUANŮM** **257**

PŘITAHUJETE DRUHÉ? 258

Kapitola 14

NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE A VÝBĚROVÝ POHOVOR **259****KDYŽ VYBÍRÁTE ZAMĚSTNANCE** **261**

PRVNÍ OBRÁZEK PŘI PŘÍCHODU 261

ČEHO SI VŠIMNOUT NA VZHLEDU UCHAZEČE? 261

VYHNĚTE SE NADŘÁZENOSTI 261

ZKOUMEJTE ŘEČ TĚLA DOTAZOVANÉHO 262

DĚLEJTE SI PRŮBĚŽNÉ POZNÁMKY 262

JAK ROZDĚLIT ROLE U VÍCEČLENNÉHO TÝMU? 262

SVŮJ PODNIK TAKÉ REPREZENTUJETE 263

ŘEČ TĚLA – JAK SE JI NAUČIT VNÍMAT **263**

Kapitola 15

NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE NEJEN PRO CESTOVATELE **265****JEDNÁNÍ V RŮZNÝCH KULTURÁCH (S DŮRAZEM NA GESTIKULACI)** **266****NĚKOLIK RAD OD DIANNY BOOHER** **267****POZNÁMKY KE GESTŮM** **270**

DOTEK HLAVY 270

LEVÁ RUKA 270

A DALŠÍ KULTURNÍ TEST **276**

VÝSLEDKY 278

Kapitola 16

NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE SE ŠÉFEM **279**

ZDE SE NABÍZÍ NĚKOLIK ZÁKLADNÍCH RAD: 279

Kapitola 17

ŘEČ TĚLA A DVĚ POHLAVÍ **281****NĚKOLIK RAD OD DIANNY BOOHER** **281**

Kapitola 18

NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE A ÚSPĚŠNÝ FLIRT? 283

POHLEDY	283
ZRCADLENÍ	283
BLESKOVÁ SIGNALIZACE OBOČÍ	284
UKAZOVÁNÍ	284
MRKÁNÍ	284
PRAVIDLA PRO VYUŽITÍ PŘEDCHOZÍCH RAD	284
DESET KROKŮ K DŮVĚRNOSTI	285
CO DĚLÁ MUŽE PŘITAŽLIVÝMI	286
... A CO PŘITAŽLIVOST ŽENY?	287
OBLAST: HLAVA A KRK	288
OBLAST: RUCE A PAŽE	288
OBLAST: NOHY	288

Kapitola 19

ZÁVĚR 289**SEZNAM POUŽITÉ A DOPORUČENÉ LITERATURY 291****REJSTŘÍK 293**